

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶ / ۴ / ۱۹

ن. جلیزاد

درد بر مردی که وطن را با قلم حمل کرد!

تاریخ به کسانی وفادار می ماند که
به او وفادار مانده اند. سیستانی تمام عمر با تاریخ پیمان بست،
و تاریخ نیز نامش را در سینه خواهد داشت. درود بر مردی که وطن را در قلم حمل کرد،
آنکه که دیگران آن را در خاطره دفن کردند.

سیستانی
حافظه ای است که
فراموش نمی کند،
در زمانی که فراموشی
آسان ترین راه بود.
او آینه ای است که هر بار
دشمن خواست چهره
این سرزمین را مخدوش کند،
صادقانه و بی هراس،
تصویر واقعی را بازتاباند.
قلمش نه برای شهرت،
بلکه برای خدمت تراشیده شده ،
و این،
شریف ترین نوع نوشتن است.

جناب محترم سیستانی، ستون استوار حافظه ملی!

د پانو شمیره: له ۱ تر ۳

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکې په څیر و لولئ

قلمی که خستگی نمی شناسد و یکسر کوشش و تلاش است .
در روزگاری که بسیاری از روشنفکران افغان یا در سکوت تبعید فرو رفتند یا قلم را زمین گذاشتند، جناب سیستانی در سرزمین برف و آرامش سوئدن ، نه یک کتاب، نه ده کتاب، بلکه بیش از پنجاه اثر ماندگار نوشت و نزدیک به هزار مقاله تحقیقی به یادگار گذاشت.
این عدد، صرف آمار نیست ، این تصویر یک عمر است که تمام لحظاته را وقف وطن کرده، بی آنکه وطن زیر پایش باشد.

مهاجری که وطن را در قلم حمل کرد:

بسیاری از مهاجران، وطن را در خاطره حمل می کنند، سیستانی وطن را در قلم حمل کرد.
از سال ۱۹۹۵ تا ۲۰۲۵، در غربت سوئدن، با همان شور و درد کسی که خاک کشورش را زیر ناخن دارد، از احمدشاه ابدالی تا خط دیورند، از زن افغان تا یعقوب لیث، از سیستان تا قندهار نوشت.
او ثابت کرد که تبعید می تواند زندان باشد یا کتابخانه ، و او دومی را برگزید.
سیستانی نگهبان حافظه ای که دشمن می خواست بسوزد،
تاریخ افغانستان بارها در معرض تحریف، انکار و آتش بوده است.

سیستانی در برابر این توطئه خاموش ننشست. آثاری چون «آیا افغانستان یک نام جعلی است؟»، «تخریب تاریخ ملی خیانت ملی است» و «ظهور افغانستان و احمدشاه ابدالی» نشان می دهند که این مرد نه تنها مورخ است، بلکه پاسبانی است که شب و روز بر سر گنجینه هویت ملی نگهبانی داده است.
صدایی برای آنانی که تاریخ فراموششان کرد؛

یکی از شکوهمندترین ابعاد کار سیستانی، توجه او به حاشیه نشینان تاریخ است.
از بلوچ های مبارز سیستان تا مردم پکتیا و وزیرستان، از قیام های فراموش شده قرن هشتم تا هجدهم ، او صدای کسانی شد که هیچ کس حاضر نبود داستانشان را بنویسد.
در جهانی که تاریخ را قدرتمندان می نویسند، سیستانی قلم را به دست ضعیفان داد.
مردی که در برابر دروغ سکوت نکرد، سیستانی هیچ گاه از رویارویی با تحریف و دروغ هراس نداشت.
چه در نقد تاریخ غبار، چه در نقد تاریخ فرهنگ، چه در پاسخ به توهین های ناآگاهانه درباره پشتون ها، چه در دفاع از سردار ترقی شاه امان الله غازی در برابر منتقدانش ، او هربار با سند، با استدلال و با قلمی برنده پاسخ داد.

این شجاعت علمی، نادرترین فضیلت در فرهنگ هایی است که سکوت را امنیت می پندارند.

مدافع زن افغان در تاریک ترین دورانها

در زمانی که بسیاری حتی از نوشتن نام زن در عنوان کتاب می هراسیدند، سیستانی آثاری چون «سیمای زن افغان در حماسه و تاریخ» و «وضعیت حقوقی زنان افغان» نوشت و ثابت کرد که زن افغان نه موجود حاشیه ای، بلکه ستون حماسه و هویت این سرزمین است.

د پانو شمیره: له ۲ تر ۳

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پاروالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرولو مخکي په څیر و لولئ

این دو کتاب، در کشوری که امروز زن را از مکتب و پوهنتون بیرون رانده اند، مانیفستی انسانی اند.

پل میان نسل ها

آنچه سیستانی ساخته، تنها برای نسل خودش نیست. جوانی که امروز می خواهد بداند یعقوب لیث که بود؟ وزیر اکبرخان چه کرد؟ یا چرا خط دیورند زخم ناسور است؟ می تواند به آثار سیستانی رجوع کند.

او پل زده است میان گذشته و آینده، میان نسلی که دیده و نسلی که باید بداند. این پل سازی، بزرگ ترین هدیه یک نویسنده و مورخ به ملتش است.

درس آموز اخلاق علمی

در دنیایی که در آن بسیاری با یک مقاله ادعای استادی می کنند، سیستانی با پنجاه کتاب و هزار مقاله همچنان با فروتنی می نویسد، منابع ذکر می کند، به نقد پاسخ می دهد و هیچ گاه قلم را ابزار خودنمایی نکرده است. او نشان داده که دانش واقعی نه بر بلندای غرور می نشیند، بلکه در خدمت حقیقت زانو می زند.

سیستانی، شمشادی که طوفان خمش نکرد،

از کودتای ثور تا جنگ های داخلی و از سقوط جمهوریت، تا بازگشت طالبان، سیستانی در تمام این توفان ها [استقلال فکری خود را حفظ کرد. و دفاع از ارزشهای ملی را بالاتر از هر چیز دیگر دانست. و در سویدن نیز هیچ گاه قلمش را بجز در راه دفاع از استقلال و دفاع از نمادها ملی افغانستان بکار نگرفت.]

او چون شمشاد است، درختی که در سخت ترین زمستان ها سبز می ماند، خم می شود اما نمی شکند.

این استواری در برابر ناملایمات، نه تنها درس مورخ شناسی، بلکه درس زندگی است.

او چون شمشاد است، درختی که در سخت ترین زمستان ها سبز می ماند، خم می شود اما نمی شکند.

این استواری در برابر ناملایمات، نه تنها درس مورخ شناسی، بلکه درس زندگی است.

میراثی که مرگ را نمی شناسد:

پنجاه و دو کتاب، نزدیک به هزار مقاله، دهه ها تلاش بی وقفه، اما مهم تر از همه اینها، سیستانی یک چیز ساخته که هیچ آتش و تحریفی نمی تواند نابودش کند:

حقیقت مکتوب، او ثابت کرده که یک انسان با قلم، می تواند از هزار سرباز مسلح ماندگارتر باشد.

نام سیستانی در حافظه افغانستان خواهد ماند نه به خاطر قدرت یا ثروت، بلکه به خاطر اینکه وقتی همه می رفتند، او ماند و نوشت.

عمرش طولانی باد

درد بر قلمی که وطن را در غربت نگه داشت.

د پانو شمیره: له ۳ تر ۳

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼې پازوالی د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ